

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಷಾಂತರ ಕಥೆಗಳು

ಬೇರ್ಗಿ ಜಯಶ್ರೀ

ಸಂಶೋಧನಾರ್ಥಿ, ಭಾಷಾಂತರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಹಂಪಿ.

Received: 15/10/2024 ; Accepted: 01/11/2024 ; Published: 30/11/2024

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14246658>

ABSTRACT:

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ರೂಪು ಪಡೆದ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಬಹುಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಗೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ವಿಭಿನ್ನ ಕಥಾವಸ್ತು, ಆಶಯ, ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆದ ಕಥೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆದಿವೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಅನುವಾದಿತ ಕಥೆಗಳು ಕೂಡ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕಾವ್ಯಗಳು, ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ನಾಟಕಗಳಂತೆ ಅನುವಾದಿತ ಕಥೆಗಳು ಕೂಡ ಬಂದಿವೆ. ಅವು ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ತಮ್ಮ ಅನುವಾದವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹುಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತೆರೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಬಹುಭಾಷಾಂತರ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕೃತಿಯು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ ಅನುವಾದ ವಾಗುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕೃತಿಯು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ ಅನುವಾದವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ ಅನುವಾದವಾದ ಕಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಲೇಖನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

KEYWORDS:

ಕನ್ನಡ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬಹು ಭಾಷಾಂತರಗಳು, ಅನುವಾದಿತ ಕಥೆ, ಅನುವಾದ.

ಭಾಷೆಯಂತೆ ಭಾಷಾಂತರವೂ ಒಂದು ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಭಾಂದವ್ಯ ಬೆಸೆಯಲು ಭಾಷಾಂತರವು ಬೆಸುಗೆಯ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು, ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಭಾಷಾಂತರವು ಅತಿಮುಖ್ಯವಾಯಿತು. ಒಂದು ಭಾಷಿಕರು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷಿಕರೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹ-ಸಂಬಂಧ, ವ್ಯಾಪಾರ-ವ್ಯವಹಾರ, ವೈವಾಹಿಕ ಮಾತುಕತೆ, ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಭಾಷೆಗಳ ಉಗಮದೊಂದಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರವೂ

ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯ. ಭಾಷೆ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಭಾಷಾಂತರವು ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆ ಪುಷ್ಪವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಸತ್ಯವೂ ಬಂದು ಸೇರಬೇಕು. ಬಹು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಬಹುಜನಾಂಗೀಯ, ಬಹುಭಾಷಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಒಂದು ಭಾಷಿಕರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷಿಕರು ತಿಳಿಯಲು ಭಾಷಾಂತರವು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷಾಂತರವು ಜನರ ನಡುವಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ.

ಭಾಷಾಂತರವು ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಕಾಲಿರಿಸಿತು. ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಅಲಂಕಾರ ಗ್ರಂಥ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ 'ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗವು' ದಂಡಿಯ 'ಕಾವ್ಯಾದರ್ಶದ' ಆಧಾರದಿಂದ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಮೊದಲ ಕೃತಿ 'ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯು' ಪ್ರಾಕೃತದ ಕೃತಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಪಂಪ, ಪೊನ್ನ, ರನ್ನ, ಒಂದನೇ ನಾಗವರ್ಮ, ಚಾವುಂಡರಾಯ, ದುರ್ಗಸಿಂಹ, ನಾಗಚಂದ್ರ, ನೇಮಿಚಂದ್ರ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಕವಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡದ ಆರಂಭದ ಕವಿಗಳಿಂದ ನಾವು ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರೂ ಅದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜ್ಞಾನ ಶಾಖೆಯಾಗಿ, ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಭಾಗವಾಗಿ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಂಡುದು ಮಾತ್ರ ಆಧುನಿಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಗಮನವು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರದೆ, ಅದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಸೆಯಿತು. ಮೊದಲು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದ ಅನುವಾದಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೊಸದಾಗಿ ತಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸದೊಂದು ಸಂಚಲನವನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಜ್ಞಾನಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದರೆ, ತಮ್ಮ ಮತದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೈಬಲ್ ಅನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳು ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಹೊಸ ದಿಕ್ಕನ್ನೇ ಪರಿಚಯಿಸಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಶಿಸ್ತಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ

ಪರಿಣಾಮ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಯಲು ನೆರವಾಯಿತು. ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದ ಹಲವಾರು ಕವಿಗಳು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾದರು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಅದು ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೂ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಒಂದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಯಿತು.

ಭಾಷೆಯ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಭಾಷಾಂತರವು ಹಲವಾರು ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಚಿಂತನೆಯ ಮೂಲಕ ವಿಭಿನ್ನ ಚರ್ಚೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಗೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಬಹುಭಾಷಿಕರೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಗಡಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೌಖಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪಡೆದ ಭಾಷಾಂತರವು ನಂತರ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪಡೆದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿ ನಿಂತು ಇಂದು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜ್ಞಾನ ಶಿಸ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆದು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮೌಖಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಭಾಷಾಂತರವು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜ್ಞಾನ ಶಾಖೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಎನ್ನುವ ಒಂದೇ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇದ್ದು ನಂತರ ರೂಪಾಂತರ, ಪುನರ್‌ಕಥನ, ಭಾವಾನುವಾದ, ಪದಶಃ ಅನುವಾದ, ಸರಳ ಅನುವಾದ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಕವಲು ಹೊಡೆಯಿತು. ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಭಾಷಾಂತರದ ಮಾದರಿಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಬಹುಭಾಷಾಂತರ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು ಎನ್ನಬಹುದು ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರದ ಮುಂದುವರೆದ ಭಾಗವಾಗಿ ಬಹುಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಬಹುಭಾಷಾಂತರ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಕೃತಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಭಾಷಾಂತರ, ಅದೇ ಕೃತಿಯು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಬಹುಭಾಷಾಂತರವಾಗಿದೆ. ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡ ಕೃತಿಯು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಏಕರೂಪವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಆ ಕೃತಿಯು ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ ಅನುವಾದದ ಸರಪಳಿಯು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಓದುಗರ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾಗುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬಹುಭಾಷಾಂತರ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಬದಲಾದಂತೆ ಓದುಗರ ಅಭಿರುಚಿಯು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದವಾದ ಕೃತಿ ಇಂದಿನ ಓದುಗರಿಗೆ ಅಭಿರುಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಕೃತಿಯ ಭಾಷಾಂತರದ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಅನುವಾದವು ದೋಷಪೂರಿತವಾದಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಅನುವಾದದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾಂತರ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಮಕಾಲಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸಮಕಾಲಿನ ಓದುಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತಿರಬೇಕು ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಯು ಪ್ರತಿ 50 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಆದರೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರ ಗೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕ (ಭಾಷಾಂತರ ಕೈಪಿಡಿ ಪುಟ 57) ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಸರ್ವಕಾಲಿಕವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಭಾಷೆಯ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಅನುವಾದವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಥೆಯ ಚರಿತ್ರೆ ಬಹಳ ಕುತೂಹಲಕರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಪಡೆದ ಇದು ಆಧುನಿಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಯಿತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕಾದಂಬರಿಯ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಛಾಪನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಬಹುಬೇಗನೇ ಜನರಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಯಿತು. ಪಂಜೆ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವು ಮುಂದೆ ನವೋದಯದಲ್ಲಿ ರೂಪು ಪಡೆದು ಪ್ರಗತಿಯೇ, ನವ್ಯ, ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಗೆಯ ಕಥಾವಸ್ತು, ಭಾಷೆ, ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಭದ್ರವಾಗಿ ಬೇರೂರಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಪ್ರೀತಿ, ಮಮತೆ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಕುಟುಂಬ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ಪತ್ತೆದಾರಿ, ದೈನಿಕತೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣೆ, ದಲಿತ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಇವುಗಳ ಪ್ರಾಧಿಪತ್ಯವಾಗಿ ನಿಂತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೆಲೆಯೂರಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆಯ ಕುರುಹುವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಬಹು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು ಆಧುನಿಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು. ಪಂಜೆಯವರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇದುವರೆಗೂ ಅಗಣಿತ ಕಥೆಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಬಂದು ಓದುಗರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೂ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಥೆಗಳು ರಚನೆಯಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹಲವಾರು ದೇಶ-ವಿದೇಶ ಭಾಷೆಗಳಿಂದಲೂ ಅನುವಾದವಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವುದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಯ ಪರಿಸರ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯ, ಲೇಖಕರ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ, ಅನುವಾದಕರ ಅಭಿಲಾಷೆ, ಕಥಾಶೈಲಿ, ಆಶಯ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇತರೆ ಭಾಷೆಯ ಕಥೆಗಳು ಅನುವಾದವಾಗಿವೆ. ಅನುವಾದವಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇಂತಹ ಅನುವಾದದ ಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕವೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಾಬಿನ್‌ಸನ್ ಕ್ರೂಸೋ, ಓ ಹೆನ್ನಿ, ಅಸ್ಕರ್ ವೈಲ್ಡ್, ಚಾಸರ್, ಬ್ರೆಕ್ಸ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಕಾಪ್ಕ, ಪ್ರೇಮಚಂದ, ಚಿತ್ರಾ ಮುದಗಲ್, ಎಂ.ಟಿ ವಸುದೇವನ್ ನಾಯರ್, ಕೆ.ಕೆ ನಾಯರ್, ವೈಕಂ ಮುಹಮದ್ ಬಶೀರ್, ಮಾಧವಿ ಕುಟ್ಟಿ, ಮುಕುಂದನ್, ಊರುಬ್ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಕಥೆಗಾರರು ಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧುನಿಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಥೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶ-ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಅನುವಾದವಾಗಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಅನುವಾದ ಕಥೆ ಒಂದೇ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಅದು ತನ್ನ ಅನುವಾದವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳು ಒಂದೇ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೇ ಹಲವಾರು ಕಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುವಾದವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಕಥೆಗಳ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯಿಂದಲೋ, ಅನುವಾದಕರ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದಲೋ, ಅನುವಾದದ ಲೋಪ ದೋಷದಿಂದಲೂ, ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಅಗತ್ಯತೆ ಪೂರೈಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದೇ ಕಥೆಯನ್ನು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಅನುವಾದವಾಗಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮೊದಲೇ ಅನುವಾದವಾಗಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಡೆದ ಅನುವಾದಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇವೆ. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಅನುವಾದ ಕಥೆಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಇವೆ. ಇವನ್ನೇ ನಾವು ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಷಾಂತರ ಕಥೆಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಷಾಂತರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವಾಗ ಮಲಯಾಳಂನಿಂದ ಎಂ.ಟಿ ವಾಸುದೇವನ್ ನಾಯರ್ ಅವರ ಡಾರ್.ಎಸ್.ಸಲಾಂ, ಇಡವಳಿಯಿಲೆ ಪೂಚ್ಚಾ ಮಿಂಡಾ ಪೂಚ್ಚ, ಕರ್ಕಿಟಗಂ, ಮಂಜು, ಸ್ವರ್ಗಂತುರಕ್ಕುನ್ನ ಸಮಯಂ, ತೆಟ್ಟು ತಿರುತ್ತುಂ, ಷೆರ್ಲಾಕ್, ಶೀಲಾಲಿಖಿತಂ, ಕಲ್ಪಾಂತ, ಬಂಧನ, ವಿಲ್ವನ, ಕಥೆಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಹಾಗೂ ಇರುಟ್ಟುಂಡೆ ಆತ್ಮಾವ್, ಓಪ್ಪೋಳ್, ಕಥೆಗಳು ಮೂರು ಬಾರಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ವೈಕಂ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಬಷೀರ್ ಅವರ ಒರು ಮನುಷ್ಯನ್ ಕಥೆಯು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಅನುವಾದವಾದರೆ, ಪೂವನ್ ಫಲಂ, ಐಷುಕುಟ್ಟಿ, ಪಲಯೊರು ಕೊಚ್ಚು ಪ್ರೇಮಕಥೆ, ಮದಿಲ್‌ಗಲ್, ತಂಗ, ತಂಗಮೋದಿರಂ ಕಥೆಗಳು ಎರಡೆರಡು ಅನುವಾದಗಳನ್ನು ಕಂಡಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಮಲಾದಾಸ್ ಅವರ ಅವಸಾನತ್ತೆ ಅತಿಥಿ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಯುಡೆ ಮಣಂ ಕಥೆಗಳು ಮೂರು ಬಾರಿ ಅನುವಾದವಾದರೆ, ಇವರ ಮುಖಮಿಲ್ಲಾತ ಕಪ್ಪಿತ್ತಾನ್, ಸೋನಾಗಚ್ಚಿ, ಕಲ್ಯಾಣಿ, ಮುಂತಾದ ಕಥೆಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಅನುವಾದವಾಗಿದೆ. ಮುಕುಂದನ್ ಅವರ ಉಣ್ಣೀಕಥೆ, ಊರುಬ್ ಅವರ ಬಾಂದ್‌ಕಲ್ಲ ಕಥೆಗಳು ಕೂಡ ಬಹುಭಾಷಾಂತರವಾಗಿವೆ.

ಬಹುಭಾಷಾಂತರ ಕಥೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಹಿಂದಿ ಲೇಖಕ ಎಂದರೆ ಅದು ಪ್ರೇಮಚಂದ್ ಎಂತಲೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇವರ ಹಲವಾರು ಕತೆಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ ಅನುವಾದವಾಗಿವೆ. ಇವರ ಈದಿಗಾ, ಹೇಣದ ಬಟ್ಟಿ, ರಾಣಿ ಸಾರಂಧ, ಮುರಿದ ಮನೆ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಇವರ ಕಥೆಗಳು ಬಹುಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡಿವೆ. ತೆಲುಗಿನಿಂದ ಓಲ್ನಾ ಅವರ ವಿಮುಕ್ತಾ ಕಥಾ ಸಂಕಲವೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಅನುವಾದವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಮನೋರಂಜನೆಗಾಗಿ ಈಸೋಪಿನ ಕಥೆಗಳು, ಅರೆಬಿಯನ್ ನೈಟ್ಸ್ ಕಥೆಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದವಾಗಿವೆ. ಕೇವಲ ಇವು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲದೇ ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ದೇಶಿ-ವಿದೇಶಿ ಭಾಷೆಯ ಕಥೆಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ ಅನುವಾದವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬಹುಭಾಷಾಂತರ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಥೆಗಳು ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನುವಾದಿತ ಕಥೆಗಳು ಕೂಡ ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಹಲವಾರು ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ಅನುವಾದವಾದ ಕಥೆಗಳು ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅನುವಾದವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬಹುಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ

ತಮ್ಮನ್ನು ತೆರೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಥೆಗಳು, ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾರಿ ಅನುವಾದವನ್ನು ಕಂಡರೂ ಅವುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಡೆದಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ ಈ ಲೇಖನದ ಮೂಲಕ ಇಂತಹದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಮೋಹನ ಕುಂಟಾರ್ (ಸಂ). (2015). ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರು.
2. ಮೋಹನ ಕುಂಟಾರ್. (2014). ಕನ್ನಡ-ಮಲಯಾಳಂ ಭಾಷಾಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. ಹಂಪಿ.
3. ಶಂಸ ಐತಾಳ. (1995). ಭಾಷಾಂತರ ಕೈಪಿಡಿ. ತಳಗವಾದಿ ಪ್ರಕಾಶನ. ಮೈಸೂರು.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.